

7/18235
GK 106

T.C.
ÇALIŞMA ve SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı :B.13.0.SGB.0.00.00.00/610/804
Konu :Yazılı Soru Önergesi (7/18235)

28/03/2011

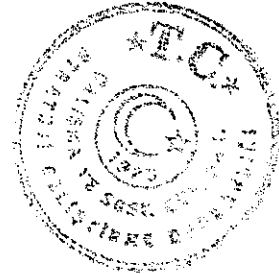
TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 15.02.2011 tarihli ve 29079 sayılı yazınız.

Bitlis Milletvekili Mehmet Nezir KARABAŞ'a ait 7/18235 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımız ilgili birimlerince incelenmiş olup, konuya ilişkin bilgiler ekte sunulmaktadır. Bilgilerinize arz ederim.

EK :
Yazı

Ömer DİNÇER
Bakan



Güvenli Elektronik İmza
Aşlı ile Aynıdır.

28-03-2011

Hidayet KARANFİL
Daire Başkanı

Not: Bu belge, 5070 sayılı Elektronik İmza Kanununun 5. Maddesi gereğince elektronik imza ile imzalanmıştır.

**BİTLİS MİLLETVEKİLİ MEHMET NEZİR KARABAŞ'IN 7/18235 ESAS NO'LU YAZILI
SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAP**

Mevsimlik gezici tarım işçisi olarak çalışmak amacıyla, bulundukları illerden diğer illere aileleri ile birlikte giden vatandaşlarımızın bu süreçte ulaşım, barınma, eğitim, sağlık, güvenlik, sosyal çevreyle ilişkiler, çalışma ve sosyal güvenlik bakımından mevcut durumlarının iyileştirilmesi ile ilgili Bakanlığımızca "Mevsimlik Gezici Tarım İşçilerinin Çalışma ve Sosyal Hayatlarının İyileştirilmesi Projesi (METİP)" tasarlanmış ve bu konuda 24.03.2010 tarihli ve 2010/6 sayılı Başbakanlık Genelgesi de çıkartılmıştır.

Genellikle işleyecek toprağı bulunmayan, yetersiz toprağı sahip olan ya da çeşitli nedenlerle bu toprakları işleyemeyen aileler, tarımsal işgücü talebi yoğun olan illere giderek, gezici veya geçici tarım işçisi olarak çalışmaktadırlar. Mevsimlik gezici tarım işçilerinin zor koşullarda çalıştıkları bilinen bir gerçektir.

Bundan dolayı zor koşullarda çalışan mevsimlik gezici tarım işçilerinin çalışma ve sosyal hayat şartlarının iyileştirilmesine yönelik Bakanlığımızca hazırlanan strateji ve eylem planı çerçevesinde 2010-2013 yılları arasında il valiliklerimizce hazırlanan projeler kapsamında il özel idareleri bütçelerine ödenek aktararak gezici tarım işçilerinin mevcut durumlarının iyileştirilmesi öngörülmüştür.

15.02.2011 tarihi itibarıyla Tablo 1'de sayılan proje uygulama yerleşim yeri olan 23 il ile 120 ilçede ve Tablo 2'de yer alan Ankara'dışındaki 18 il ile 23 ilçede olmak üzere 41 il ve 143 ilçede izleme kurulları oluşturulmuştur. Konuya ilişkin Tablo 1 ve 2 ekte sunulmaktadır.

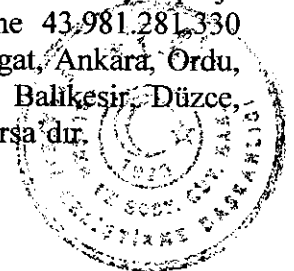
Mevsimlik gezici tarım işçilerinin çalışma süreleri içerisinde konakladıkları toplulaştırılmış çadır yerleşim yerlerinde ihtiyaç duyulan altyapı hizmetlerinin tamamı Bakanlığımız tarafından tahsis edilen ödenek ile sunulmuştur. Çadır yerleşim yerlerinden Uşak ve Malatya illeri elektrik ihtiyacı için herhangi bir ödenek talebinde bulunmamıştır. İçme suyu temini konusunda 2010 yılında projemize dâhil olan 23 ilin tamamına ödenek tahsis edilmiş, dolayısıyla içme suyu ihtiyacı tüm illerde Bakanlığımız tarafından karşılanmıştır.

Yerleşim yerleri için ihtiyaç duyulan çadır ve tuvalet, banyo, çamaşır ve bulaşık yıkama yerleri gibi seyyar kolaylık tesisleri imkanlar ölçüsünde öncelikle bölgedeki Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığına, Türkiye Kızılay Derneğine, Valiliklere ve Belediyelere ait depolardan temin edilmiş, ihtiyaçların ilgili kuruluşların imkanları ile karşılanamayan kısmı Bakanlığımız tarafından tahsis edilen ödenekle ilgili il özel idareleri tarafından tabi oldukları ihale mevzuatı çerçevesinde piyasadan temini yoluna gidilmiştir.

Tarım işçileri ve aileleri, bulaşıcı hastalıklar ve diğer sağlık tehlikelerine karşı düzenli olarak sağlık taramalarından geçirilmiş, sağlıklı ortamda yaşamalarının temini için çevre ilaçlamaları da ilgili il özel idareleri tarafından yaptırılmıştır. Bu kapsamda ödenek talep eden illerin il özel idarelerine Bakanlığımız tarafından ödenek tahsis edilmiştir.

Tarım işçilerinin öğretim çağındaki çocuklarının eğitimlerine devam etmelerini sağlayabilmek amacıyla, taşınabilir eğitim, yatılı bölge okullarının bahsi geçen çocukların kullanımına ayrılması ve çadır yerleşim yerleri içerisinde çadır okullar kurulması yöntemleri belirlenmiştir. Bu kapsamda Uşak, Karaman, Isparta, Balıkesir, Düzce, Mersin, Giresun illerinde yapılan projelerde eğitim ile ilgili bir talepte bulunulmamıştır.

Bu kapsamda 2010 yılı bütçesine 44 milyon TL ödenek konulmuştur. 2010 yılı proje döneminde Bakanlığımıza proje başvurusunda bulunan 28 ilden 23'üne 43.981.281.330 milyon TL ödenek aktarılmıştır. Ödenek ayrılan iller Kırşehir, Uşak, Yozgat, Ankara, Ordu, Kayseri, Nevşehir, Adana, Konya, Karaman, Afyon, Isparta, Gaziantep, Balıkesir, Düzce, Mersin, Malatya, Giresun, Kilis, Kahramanmaraş, Samsun, Şanlıurfa ve Bursa'dır.



Bu anlamda ilk etapta projesi kabul edilen ve ödenek gönderilen 23 ilde 14.500 çadırda ikamet eden, toplam 165 bin tarım işçisinin sosyal hayatlarının iyileştirilmesi için ödenekler ilgili il özel idarelerine tahsis edilmiştir.

2010 yılının ilk uygulama yılı olması nedeniyle harcamaların önemli bir kısmı altyapı faaliyetlerine yapılmıştır. Gönderilen ödeneklerin yüzde 68'lik kısmı barınma (Çadır, elektrik tesisi, içme suyu, seyyar duş, seyyar tuvalet, mutfak, bulaşık yıkama yerleri ve zemin tesviyesi), yüzde 5'lik kısmı eğitim, yüzde 5'lik kısmı sağlık ve yüzde 22'lik kısmı diğer harcama kalemleri (çocuk oyun alanları, bakım, onarım, nakliye, kurulum giderleri, güvenlik vb. hizmet alımı harcamaları) için kullanılmıştır.

Sonuç olarak Bakanlığımızca yürütülen bu çalışma ile mevsimlik gezici tarım işçilerinin çalışma ve sosyal hayat koşullarını bütünsel ve çok boyutlu bir bakış açısıyla belirleyerek, oluşturulan eylem planı çerçevesinde iyileştirilmesi öngörülmektedir. Bu bağlamda projenin devamı amacıyla 2011 yılı için 27.5 Milyon TL ödenek ayrılmış, 2012 yılı için 21 Milyon TL tutarında ödenek ayrılması öngörülmüştür.

24.03.2010 tarih ve 2010/6 sayılı Başbakanlık Genelgesinin yayım tarihi itibarıyla birçok ilin tarım mevsiminin başlangıcının ilerisinde olduğundan, bu genelgeye dayanılarak oluşturulan kurullar ilk raporlarını kurulmalarını takiben sunabilmişlerdir. Dönem sonu raporları ise proje kapsamında faaliyet yürütülen il/ilçe izleme kurullarından (Tablo 1'de yer alan) ve diğerlerinden (Tablo 2'de yer alan) Aralık 2010 tarihi itibarıyla istenmiştir. Bu bağlamda, proje kapsamında yer alan il ve ilçelerde özellikle mevsimlik gezici tarım işçilerinin yaşam koşullarını iyileştirmeye yönelik altyapı faaliyetlerinin genelge öncesi duruma göre belirgin bir iyileştirme sağlandığı; bu iyileştirmenin genelgede yer alan diğer alanlara da yayılacak bir şekilde 2011 yılında daha da belirginleşeceği belirtilmelidir. Oransal bir açıklamanın ancak, kapsamlı bir saha çalışmasıyla verilebileceğinin farkında olan Bakanlığımız 2011 yılı için bu planlamayı gerçekleştirmiştir.

Faaliyet raporlarının mevcut durum ile ne ölçüde uyumlu olduğu Bakanlığımız tarafından projelendirilen ve 15.04.2011 tarihinden itibaren gerçekleştirilmeye başlanacak olan yüz yüze görüşme yöntemiyle uygulanacak anketleri içeren saha çalışmaları ile denetlenecektir. Bunun yanında, proje kapsamındaki illerde, Bakanlığımızca mali denetim yapılmamakta olup proje kapsamında yapılan harcamaların kontrolü il özel idarelerinin kendi mevzuatları uyarınca tabi oldukları hükümlere göre yapılmaktadır.



Tablo 1. METİP 2010 Yılı Uygulaması Olan İl / İlçe Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri İzleme Kurulları

	İl İzleme Kurulu	İlçe İzleme Kurulu
1	Ankara ²	Polatlı
		Gölbaşı
		Kazan
2	Balıkesir	Susurluk
		Ayvalık
		Edremit
		Burhaniye
		Havran
		Ayvalık
		Sındırgı
3	Gaziantep ¹	Araban
		Şahinbey
		İslahiye
		Nurdağı
4	Kayseri ²	Yahyalı
		Yeşilhisar
5	Kırşehir	Akpınar
		Boztepe
		Kaman
6	Konya ²	Altınekin
		Akşehir
		Çumra
		Ereğli
		Kadınhanı
		Karapınar
		Karatay
		Meram
		Sarayönü
		Selçuklu
		Seydişehir
		Çeltik
		Kulu
		Tuzlukçu
7	Nevşehir	Hüyük
		Gülşehir
		Hacıbektaş
8	Ordu ²	Gülşehir
		Fatsa
		Perşembe
		Ünye

9	Uşak ²	Banaz
		Eşme
		Karahallı
		Ulubey
		Sivash
10	Düzce ²	Akçakoca
		Cumayeri
		Çilimli
		Gölyaka
		Kaynaşlı
		Yığılca
		Gümüşova
11	Afyonkarahisar	Çay
		Dinar
		Emirdağ
		Evciler
		Hocalar
		İhsaniye
		Kızılören
		Sandıklı
		Sinanpaşa
		Sultandağı
		Şuhut
12	Malatya ²	Doğanyol
		Kale
		Battalgazi
		Akçadağ
		Kuluncak
		Hekimhan
		Yazıhan
		Darende
		Doğanşehir
		Yeşilyurt
13	Giresun ²	Tirebolu
14	Kahramanmaraş ¹	Türkoğlu
		Göksun
		Pazarcık
15	Kilis	Polateli
		Elbeyli
		Musabeyli
16	Mersin ²	Silifke
		Akdeniz
		Tarsus
17	Isparta	Eğridir
		Gelendost
		Yalvaç
		Uluborlu

18	Karaman	Sudurağı
		Kılbasan
		Burunoba
		Alaçatı
19	Yozgat	Boğazlıyan
		Sorgun
		Yerköy
		Şefaati
		Sarıkaya
		Çayıralan
		Çandır
		Akdağmadeni
20	Adana ²	Ceyhan
		Seyhan
		Karataş
		Yumurtalık
		Yüreğir
21	Bursa	Karacabey
		Mustafakemalpaşa
		Yenişehir
		Orhangazi
		Kestel
		Görsu
		Gemlik
		Mudanya
22	Şanlıurfa ¹	Akçakale
		Harran
23	Samsun ²	Bafra
		Çarşamba
		Tekkeköy
		Terme
		Ondokuzmayıs
		Ayvacık

Tablo Açıklamaları:

¹ En çok mevsimlik gezici tarım işçisi göçü veren (5000 kişi ve üzeri) iller arasındadır.

² En çok mevsimlik gezici tarım işçisi göçü alan (5000 kişi ve üzeri) iller arasındadır.

Tablo 2 2010 Yılı METİP Uygulaması Olmayan Mevsimlik Gezici Tarım İşçileri İl / İlçe İzleme Kurulları

Sıra No	İl İzleme Kurulu	İlçe İzleme Kurulu
1	Adıyaman ¹	
2	Aksaray	
3	Amasya	
4	Ankara ²	Gölbaşı Kazan
5	Ardahan	
6	Bilecik	İnhisar Söğüt
7	Bingöl ¹	
8	Çanakkale	Eceabat Biga
9	Eskişehir	Alpu Çifteler Mahmudiye
10	Diyarbakır ¹	Yenişehir Sur Bağlar Kayapınar Silvan Bismil
11	Hatay ³	Reyhanlı Kırıkhan Dört Yol Kumlu
12	İzmir	
13	Kütahya	Altıntaş Dumlupınar
14	Mardin ¹	
15	Manisa ²	
16	Niğde	
17	Tokat	Turhal Pazar
18	Trabzon	
19	Zonguldak	

Tablo Açıklamaları:

¹ En çok mevsimlik gezici tarım işçisi göçü veren (5000 kişi ve üzeri) iller arasındadır.

² En çok mevsimlik gezici tarım işçisi göçü alan (5000 kişi ve üzeri) iller arasındadır.

³Hatay, 5000 kişi ve üzerinde mevsimlik gezici tarım işçisi göçü alan ve veren bir ildir.